No. 128. 1843.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS- BLAD.

DINGSDAG 24 OCTOBER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten October.

De *Moniteur* behelst in zijn niet-officieel gedeelte een berigt, dat de minister van marine en koloniën rapporten van den gouverneur van Senegal ontvangen heeft, waarin verslag gegeven wordt van de vestiging van twee versterkte kantoren te Assence en te Gabon, twee punten in de golf van Guinea, waarvan in 's Konings naam bezit genomen was ten gevolge van vrijwillig met de inlandsche stamhoofden geslotene overeenkomsten. De *Moniteur* voegt er bij, dat deze maatregelen, waartoe de kamers in hare vorige zitting reeds de bewilliging gegeven hadden, strekten om in gezegde golf twee veilige punten voor den ruilhandel te bezetten, om voorts verzekerde aanlegplaatsen te hebben voor de schepen der fransche statie aldaar, die in de wateren van de afrikaansche westkust in den laatsten tijd van zeven op veertien schepen gebragt was, en eindelijk om aan Frankrijk den invloed te waarborgen dien het behoorde uit te oefenen op de Afrikaansche bevolkingen aan die zijde, bij de meer naderende verwezentlijking van de afschaffing van den slavenhandel.

— De pogingen, om eene tolvereeniging tusschen Frankrijk en Belgie daar te stellen, schijnen hoe langer hoe meer te blijken tot niets te zullen leiden. Een der dagbladen, dat onder den invloed van den minister van koophandel gezegd wordt geschreven te worden, verhaalt dat het belgische gouvernement, onder voorwendsel van eene leverantie voor de troepen te bevorderen, het verbod had ingetrokken dat op de engelsche linnen garens van de eerste klasse rustte, ten gevolge der in Augustus 1842 tusschen Frankrijk en Belgie geslotene overeenkomst. Het gevolg daarvan was geweest, dat er engelsche garens over Belgie te Rijssel waren ingevoerd en eene daling in de prijzen hadden veroorzaakt. De heer *Cunin-Gridaine* had deze dadzaak in den ministerraad ter tafel gebragt en verlangd dat eene ernstige nota bij het belgische gouvernement wierd ingediend.

— Men zegt, dat het ministerie bij de aanstaande opening der kamers eene nieuwe voordragt zal doen betrekkelijk de exploitatie van den spoorweg naar de noordelijke grenzen.

— De volgende telegraphische depêche is gisteren door de regeringsdagbladen openbaar gemaakt:

Perpignan, den 19den October.

» Gisteren avond zijn *Prim* en *Ametller* [te Girona] overeengekomen, om de vijandelijkheden te schorsen. Aan *Ametller* is toegestaan geworden, om officieren naar Barcelona en Figuieras te zenden, ten einde den staat van zaken aldaar op te nemen. De blokkade van Girona zal intusschen voortduren. De werken, die men tot aanval of verdediging ondernomen had, zullen gestaakt worden."

— Heden zijn er geene telegraphische depêches van de Spaansche grenzen bekend gemaakt.

— De gewone berigten uit Madrid tot den 15den vermelden 't geen men door den telegraaf reeds wist, dat de opening der cortes dien dag heeft plaats gehad zonder eenige aanspraak. Na de voorlezing van het dekreet is de vergadering gescheiden, en is alles zoo binnen als buiten de zaal rustig afgeloopen. In dezelfde berigten leest men voorts:

» De oppositie heeft tot heden nog niets van zich doen blijken. Men kent noch hare hoofden, noch hare ontwerpen. Slechts eenige leden der kamer, tot de meest geëxalteerde partij behoorende, hebben zich vereenigd om zich te verstaan nopens het gedrag dat zij in de questie van de meerderjarigheid der koningin willen houden. Zij hebben begrepen, dat, zoo naar de letter der constitutie de meerderjarigheid bepaald bleef tot de Koningin haar veertiende jaar ten einde had gebragt, men de baan tot allerlei kuiperijen der factiën zou openen, en hebben zij alzoo besloten, dat zij zich niet tegen de dadelijke meerderjarigheidsverklaring der Koningin zouden verzetten; indien echter het ministerie eenige strekking van mindere vrijzinnigheid dan waartoe men gekomen is, toonde, dan zouden gezegde leden besloten zijn, zich aan het hoofd van de centralisten te stellen.

Den 11den dezer heeft de stad Leon zich voor de centrale junta verklaard; het gouvernement heeft bevolen, dat een deel van de in Oud-Kastilie gekantonneerde troepen daarheen zou optrekken.

— De *Phare der Pyreneën* van den 17den October vermeldt, dat de vice-president der junta van Barcelona overleden is aan de gevolgen van de wonden, die hij bij den aanval op de citadel bekomen heeft. Men had hem met zekere plegtigheid begraven. Den 13den was te Barcelona alles nog in denzelfden toestand; het vuur duurde van weêrszijden zonder eenig resultaat voort. De vrijwilligers bewaakten de junta en verloren haar niet uit het oog.

Bijzondere brieven uit Perpignan van den 17den houden, dat *Prim* den 14den en 15den Girona gebombardeerd heeft; kinderen, vrouwen en grijsaards had hij vrijheid gegeven om de stad te verlaten. Uit bovenstaande telegraphische depêche blijkt, dat er sedert eene wapenschorsing tusschen hem en *Ametller* getroffen is.

Een andere bijzondere brief vermeldt, dat de generaal *de Cref*, die het bevel voert over de opstandelingen te Saragossa, den generaal *Concha* gevraagd had, in onderhandeling over de overgave der stad te treden.

— Ter beurze van heden (21 October) waren genoteerd: 5 pCt. 121,20; 3 pCt. 82; Nap. r. 108,60; Spanje 29½; Rom. L. 107½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20sten October.

Uit Munchen wordt geschreven, dat de Vorst *van Wallerstein* door den Koning belast is met eene buitengewone zending naar Londen, welke hoofdzakelijk ten doel heeft, om daar bij de leden der Conferentie aan te dringen op het ten spoedigste en krachtigste afwenden der gevaren, welke het Koningschap in Griekenland bedreigen.

Volgens bijzondere brieven uit Munchen, zou Koning *Otto* zijnen vader, den Koning van Beijeren, hebben aangekondigd, dat hij, geheel onder de magt staande van de hoofden der jongste revolutie, tot het besluit zou moeten komen, om den Griekschen troon te verlaten.

Men wil, dat een courier zich van Weenen naar Londen heeft begeven met depêches, die, naar men wil weten, tot de Grieksche zaak betrekking hebben. Het Oostenrijksche kabinet verlangt, dat de overige Mogendheden het Grieksche vraagstuk als eene Europesche zaak zullen behandelen, en laat niet onopgemerkt, hoe zeer de Grieksche opstand inbreuk maakt op het monarchale grondbeginsel. Wat de Mogendheden ten deze verder zullen kunnen en willen doen, zal nader moeten blijken. Tot dus ver is het niet met genoegzame zekerheid uitgemaakt, van welken kant de revolutie eigenlijk bewerkt of ondersteund is. Hoe zonderling dit klinkt, blijven de berigten in de *Augsburger Zeitung* die aan Rusland toeschrijven, met het doel, om zich in Griekenland eenen overwegenden invloed te verschaffen.

— Duitsche bladen geven het volgende schrijven uit Weenen van 14 October:

» Naar men uit eene goede bron verneemt, heeft de Pauselijke regering, ten gevolge van de onlusten in de Romagna, van onze regering troepen verzocht, om de rust aldaar te handhaven. Ter voldoening aan dat verzoek is aan den veldmaarschalk *Radetzky* bevel gezonden, om een corps van 4000 man ter beschikking van het Roomsche hof te stellen. Volgens de laatste berigten was dit corps reeds aan de grenzen aangekomen en zou hetzelve op het Pauselijk gebied binnenrukken, zoodra de kardinaal-legaat zulks noodig achtte. In onze eigene Italiaansche provinciën heerscht overal diepe rust; alleen Rome en Napels leveren aan ons kabinet gegronde redenen tot bezorgdheid op."

— Uit Turin meldt men van het begin dezer maand: » Sedert de uitbarsting der jongste onlusten in de Romagna, heeft er tusschen onze en de Oostenrijksche regering eene vrij levendige wisseling van ... plaats. Er is namelijk sprake van, om in het gemeenschappelijk belang dringende vertoogen aan den Heiligen Stoel te rigten, ten einde, door welberekende hervormingen, in het bestuur der Pauselijke Staten de voortdurende gisting eindelijk te doen ophouden,

de rust van het gansche Schiereiland in gevaar wordt gebragt. Onder de voorgestelde hervormingen noemt men de opdragt van een aantal der hooge staatsbedieningen, die thans in handen der geestelijkheid zijn, aan wereldlijke personen. Reeds in 1830 was aan den Heiligen Stoel door een kabinet, hetwelk bij denzelven grooten invloed had, dezelfde welmeenende raad gegeven; en de Paus scheen daaraan wel gehoor te willen verleenen, maar de uitvoering ontmoette destijds onoverkomelijke moeijelijkheden. Intusschen wordt zulk een maatregel meer en meer dringend noodzakelijk.

— Tusschen den Markies *van Dalmatië*, zaakgelastigde van Frankrijk te Turijn, en de Oostenrijksche legatie, heeft dezer dagen een zonderling geschil plaats gehad, hetwelk het geheele diplomatieke ligchaam niet weinig bezig houdt. De markies *van Dalmatië*, die een uitstapje naar Venetië wenschte te maken, zond, als naar gewoonte, zijnen pas naar het Oostenrijksche gezantschap, om denzelven te laten viseren. Hij ontving ten antwoord, dat, daar de Keizer van Oostenrijk tevens Koning van Dalmatië is, de Oostenrijksche regering den titel van eenen Hertog *van Dalmatië* niet konde erkennen. Men voegde hierbij, dat het Hof van Weenen ten opzigte der vreemde titels het beginsel volgde, van slechts zoodanige titels te erkennen als dienden, om de herinnering aan veldslagen levendig te houden, maar geenszins de zoodanige, welke het bezetten en in bezit nemen van eenige, aan den tegenwoordigen Oostenrijkschen Keizerlijken Staat toebehoorende provincie of stad te kennen geven. Zoo b. v. zoude men den titel van eenen Hertog *van Montebello* in Oostenrijk toelaten, maar geenszins den titel van eenen Hertog *van Dalmatië*, *van Treviso*, *van Padua*, enz. Het Oostenrijksche gezantschap noodigde den Markies alzoo uit, om gedurende zijn verblijf in de Oostenrijksche Staten eenen anderen titel aan te nemen, in welk geval het zich in de mogelijkheid gesteld zou zien, in de verlangde visering van zijn pas te bewilligen. De markies heeft hiertegen aangevoerd, dat hij gedurende zijne reize door het Lombardisch-Venetiaansche koningrijk geen diplomatisch karakter begeerde aan te nemen, en dat alzoo de Oostenrijksche regering hem niet beletten kon, eenen titel te voeren welken hij, als particulier, van zijne geboorte af gewoon is te voeren. Het wederantwoord der Oostenrijksche legatie is geweest, dat zij van het door haar hof aangenomen beginsel niet vermogt af te wijken, en de Fransche zaakgelastigde heeft zich eindelijk genoodzaakt gezien, den titel van Markies *Soult* te nemen. Onder dezen naam en zonder eenig ander praedicaat op zijnen pas, is hij, eergisteren, over Milaan naar Venetië gereisd. Men verliest zich in gissingen omtrent het doel van zijne reis. Dat dezelve niet een louter speeltogtje is, laat zich afleiden uit zijn toegeven aan de vorderingen van het Oostenrijksche gezantschap, hetwelk zijner eigenliefde niet weinig gekost moet hebben. Lieden, die in betrekking tot de Fransche legatie staan, willen weten, dat de markies, die tevens afgevaardigde is, op last van het Fransche kabinet, de vestingwerken van Verona met eigen oogen gaat opnemen, ten einde, bij de aanstaande zitting, daaruit te kunnen argumenteren, ten voordeele van het wapenen der Parijsche vestingen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten October.

Krachtens besluiten des Konings, dezer dagen genomen, is de bestaande organisatie van *drie divisiën infanterie* en *twee brigades kavalerie* ingetrokken, en de formatie van *twee divisiën* en *éene reserve-brigade* mitsgaders *éene brigade cavalerie*, bevolen.

De 9de en 10de *regementen infanterie*, benevens het 4de *regement ligte dragonders*, zijn gesupprimeerd; terwijl de regementen *grenadiers* en *jagers* tot één regement zijn vereenigd.

Volgens besluit Zijner Majesteit van den 19den dezer, n°. 56, zullen er voortaan geene afzonderlijke *provinciale kommandementen* meer bestaan, maar de generaals of hoofd-officieren van het active leger met het waarnemen dier functiën belast worden.

Bij hetzelfde besluit wordt het getal *plaatselijke kommandanten* voortaan beperkt tot *Amsterdam*, *Venlo*, *Maastricht*, *Bergen-op-Zoom*, *Breda*, *Nijmegen*, *'s Bosch* en *Grave*.

Al de overige tot dus ver nog bestaan hebbende *plaatselijke kommandementen* zijn opgeheven.

Plaats-majoors zullen alleen aanwezig zijn te *'s Gravenhage*, *den Helder*, *Geertruidenberg*, *Vlissingen*, *Heusden*, *Gorinchem*, *Coevorden*, *Ter Neuzen*, *Hellevoetsluis*, *Fort Bath*, *Breskens*, *Woudrichem*, *Loevestein*, *Fort Rammekens*, *Wierickerschans*, *St. Andries*, *Utrecht* en *Naarden*.

Deze *plaats-majoors* zullen in de steden, vestingen en forten, alwaar dezelve gestationneerd zijn, tevens als *plaatselijke kommandanten* fungeren.

Te *Amsterdam* zullen *twee*, en te *Venlo*, *Maastricht*, *Breda*, *Nijmegen* en *'s Bosch*, *één* plaatsmajoor aan den plaatselijken kommandant zijn toegevoegd.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van ll. Zaturdag heeft de president kennis gegeven, dat de commissie belast met het opstellen van een ontwerp van adres in antwoord op de troonrede, zoodanig ontwerp gereed heeft, en stelt mitsdien voor, dat ontwerp te verzenden naar de afdeelingen. Door de Kamer wordt dienovereenkomstig besloten. — Na de openbare vergadering zijn de afdeelingen onmiddellijk vergaderd, om het gezegd ontwerp te onderzoeken.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. het verzoek om gratie, door den ter dood veroordeelden *van Stenis* ingediend, gewezen van de hand, en zal op aanstaanden Woensdag de straf volvoerd worden. Heden zijn bij de godsdienstoefeningen gebeden voor den ongelukkige gedaan.

— Aan de Rijksveeartsen is toegestaan, om, als onderscheidingsteeken, te dragen een jas, zoo als aan de kweekelingen van 's Rijks veeartsenijschool is voorgeschreven, zijnde met dubbele borst tot boven toe digt, van donker grijs laken (marengo), met opstaande zwarte zijden fluweelen kraag, waarop met zilverdraad (zoogenaamd *petit fin*) een lauriertakje geborduurd is, en voorzien van uit wit metaal geplette knoopen, dragende de letters R. V. A.

— De raadkamer der arrondissements-regtbank te Arnhem heeft, bij bevelschrift van den 10 dezer, den heer *C. A. Thieme*, uitgever der *Arnhemsche Courant*, ter zake van overtreding van artikel 1 der wet van den 1 Junij 1830, artikel 2 der wet van den 16 Mei 1829 en artikels 367 en 375 van het wetboek van strafregt, naar de correctionnele teregtzitting derzelfde regtbank verwezen. De zaak is bij dagvaarding reeds voor de regtbank aangebragt. Zij zal op Dingsdag, den 7 November, worden behandeld. De heer Mr. *J. M. de Kempenaer* zal de verdediging van den gedaagde voordragen.

— Uit Amsterdam schrijft men van 20 October:

» Gisteren avond werd in de Nieuwe Kerk alhier, openbaar verslag gedaan van den staat des Nederlandschen Bijbelgenootschaps. De heer *Muller*, die als lid van het hoofdbestuur daarbij het woord voerde, liet eenige opmerkingen voorafgaan ter aanwijzing: *dat de Bijbel strijd verwekt en daarin kracht ter overwinning verleent.* Ten betooge van deze stelling beriep de spreker zich op den staat *der wereld* in het algemeen, *der Christelijke Kerk* in het bijzonder en op *ieder Christen* afzonderlijk. — De contributiën zijn tot de nog niet bereikte som van *ƒ* 48,675,33 geklommen; aan legaten en giften waren meer dan *ƒ* 7,000 ingekomen, behalve eene toezegging van *ƒ* 4,000 na den dood van de echtgenoot des erfstellers; de uitgaven hadden de aanzienlijke som van *ƒ* 52,320.84 bedragen; de uitgedeelde Bijbels en N. Testamenten hadden het reeds aanmerkelijk getal des verleden jaars met ruim 3,800 overtroffen, en leverden het hooge cijfer van 16,371 exemplaren.

— In het dagblad van 's Hage leest men heden het volgende:

» De gezamentlijke heeren chargés-d'affaires en secretarissen van legatie, in deze residentie aanwezig, hebben verleden Dingsdag, ter eere van den graaf *d'Oriolla*, Pruisisch gezantschaps-secretaris, een prachtig souper gegeven in het *Hôtel de l'Europe*, en bij die gelegenheid Z. H. Weledel Gestr., die, gelijk men weet, bij het stranden van het Noorweegsche galjasschip te Ter Heyde, zich zoo menschlievend en moedig gedragen heeft, eene schilderij, dat ongeluk voorstellende, ten geschenke aangeboden, waarvan de vervaardiging aan onze stadgenooten de kunstschilders *Kerover* en *Hoppenbrouwers* opgedragen is, die reeds vroeger daarvan eene schets hadden gemaakt.

» Laatstleden Woensdag heeft er te Scheveningen weder een droevig ongeluk plaats gehad. Een der visschersbootjes, gevoerd door den stuurman *Jan Toet*, was in den morgen van dien dag ter garnalenvangst afgevaren. Tegen den middag begon de wind uit het noord-noord-westen al heviger en heviger te waaijen. Met gevaar bereikte de equipage, bestaande uit zes koppen, het dorp Scheveningen. Zij was op het punt van aan te zetten, toen de boot eensklaps omsloeg, waardoor twee menschen het leven verloren en de overige met veel moeite door eenige visschers, die aan den wal van het ongeluk getuigen waren, nog gelukkig zijn gered. De stuurman had zich aan de boot, die het onderste boven lag, vastgeklemd. Hij is, benevens de matrozen *de Zwart* en *de Lange*, in gevaarvollen toestand bij den kastelein *Logher* ingebragt, die zich steeds zeer bereidvaardig betoont, drenkelingen in te nemen, en denzelven het noodige te verschaffen. De visschers zijn door den med. doctor *van Renesse*, met behulp van den jongen heer *Bausch*, onmiddellijk geneeskundig behandeld, met dat gelukkig gevolg, dat zij weder bijna geheel hersteld zijn. Bij deze gelegenheid hebben de veldwachters *Raats* en *Roos* zich door hunne hulpvaardigheid bijzonder onderscheiden. De verongelukten zijn *A. Bruin* en *A. Ros*; zij laten ieder eene vrouw en een kind na, terwijl de weduwe van laatstgemelden in hoogst zwangeren staat verkeert. Het lijk van *Ros* is reeds gevonden."

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van ll. Vrijdag, waarin beraadslaagd is over het voorstel der commissie belast met het onderzoek der geloofsbrieven van den heer *Faber van Riemsdijk*, heeft de heer *Schooneveld* het eerst het woord gevoerd.

Hij onderzocht de twee zwarigheden, welke zich tegen de verkiezing van dien heer hebben opgedaan: 1°. bij het aanwezig zijn der blanco-biljetten, en 2°. of, bij staking van stemmen, de onder-

dom in aanmerking moest komen. Het eerste punt, zegt de redenaar, kan geen bezwaar opleveren. Hoewel geen voorstander van antecedenten, is de quæstie nopens de blanco-biljetten, na veelvuldige beraadslagingen, herhaaldelijk beslist. Die zelfde regel is bij het reglement van orde der Kamer aangenomen, en ook naar die wijs hebben reeds onderscheidene leden zitting in de Kamer genomen.

Het *tweede* bezwaar is van meer gewigt, en de spreker kan het niet ontkennen, wanneer hij zich genoopt vindt, de benoeming te verdedigen, kan hij zich de zwaarwigtige daartegen bestaande bezwaren niet ontveinzen.

De heer *van Rappard* is van gevoelen, dat na de herhaalde beslissing der Kamer, de quæstie der blanco-biljetten als uitgemaakt kan worden beschouwd. — Wat het andere punt betreft, betoogt de redenaar, dat de provinciale reglementen een uitvloeisel van de Grondwet zijn. Die reglementen zijn geëmaneerd van eene bevoegde magt, en daarin kan door geen ander collegie verandering gebragt worden. De Grondwet geeft aan de Provinciale Staten het regt van benoeming. Zij zijn geheel onafhankelijk, en op hetzelfde hooge standpunt als de Kamer geplaatst. Het is eene dwaling, dat deze een besluit van eerstgenoemd collegie zou kunnen vernietigen. Wat de schending der Grondwet betreft, zoo die ware geschied, zou de beslissing daarover niet aan de Kamer zijn. Doch er heeft hier geene zoodanige schending plaats gehad. Toen er eene staking van stemmen aanwezig was, is voorgesteld, de keuze van de geboorte te doen afhangen, waartoe met genoegzaam eenparige stemmen besloten werd. De Grondwet heeft slechts algemeene trekken daargesteld; de reglementen zouden nadere bepalingen inhouden. De Grondwet heeft evenzeer gewild, dat jaarlijks $\frac{1}{3}$ van de leden der Kamer zou aftreden, als ook, dat een lid 3 jaren zitting zou hebben. Beide geschiedt echter niet altijd. Tweemalen treden er 20, en eenmaal 19 leden af. Er hebben leden ook voor twee, zelfs voor een paar maanden zitting. Dit is een gevolg van de wet der noodzakelijkheid. Ook hier is dit het geval. Bovendien, benoemingen zijn geene besluiten. De dubbele Kamer in 1840 heeft dit ook zoo begrepen. Niettegenstaande daarbij de besluiten bij eene meerderheid van $\frac{2}{3}$ der stemmen moeten genomen worden, heeft die Kamer haren voorzitter bij meerderheid verkozen. De redenaar haalt ten slotte nog onderscheidene voorbeelden aan, zoo in de Kamer als buiten 's lands, vooral in Frankrijk, waar, bij staking van stemmen, door ouderdom, het lot of anderzins wordt beslist.

De heer *van den Bosch* is van dezelfde meening als de beide vorige redenaars. Hij betoogt, dat, wanneer men een tegenovergesteld gevoelen aanneemt, de Kamer dan mede ongrondwettig is, naardien vele leden op dezelfde wijs zitting genomen hebben. De Kamer zou dan ook niet mogen beraadslagen, naardien zij ongrondwettig zamengesteld is. De spreker wil geene afwijking van de Grondwet, maar eene toenadering, wanneer dezelve voor verschillende uitleggingen vatbaar is. Het provinciaal reglement is niet onbestaanbaar met de Grondwet. Art. 139 derzelve bepaalt, dat er eene volstrekte meerderheid moet zijn. De wijs van verkiezing wordt echter niet bij de Grondwet bepaald, en men moet ten deze toevlugt tot andere bepalingen nemen. Het provinciaal reglement van Zuidholland nu stelt vast, dat, bij staking van stemmen, de ouderdom moet beslissen. De verkiezing moet dus allezins als behoorlijk worden aangemerkt.

De heer *Romme* zegt, dat de Grondwet in het onderhavige geval duidelijk in bewoording en in bedoeling is. De besluiten moeten met volstrekte meerderheid worden genomen. De wijs, waarop die besluiten geschieden, is mondeling en bij hoofdelijke omvrage wanneer het zaken, bij besloten briefjes wanneer het verkiezingen betreft, beide echter bij volstrekte meerderheid. Zoo lang deze er niet is, bestaat er geen besluit. Dat besluit kan niet, zoo als is aangemerkt, bij een *post factum* genomen worden, omdat de Grondwet bij eene stemming voor personen ongeteekende briefjes, en geene hoofdelijke omvraag wil. De volstrekte meerderheid is die van de aanwezige leden. Die meerderheid bestaat in het onderhavige geval niet, daar, van de 83 tegenwoordig zijnde leden, twee personen ieder een getal van 37 stemmen op zich hebben vereenigd. Nu moge het provinciale reglement bepalen, dat bij eene derde stemming de ouderdom moet beslissen. Dit is echter niet verbindend, zoodra het in strijd is met de Grondwet. Men heeft op de gevolgen eener niet-toelating van den heer *Faber van Riemsdijk* gewezen. Daar waar de Grondwet spreekt, komen gevolgen niet in aanmerking. Doch die gevolgen zullen geene andere zijn, dan dat de Provinciale Staten op nieuw bijeengeroepen worden, en er eene verkiezing bij volstrekte meerderheid plaats hebbe.

De heer *de Monchy* oordeelt, dat er hier geene verkiezing heeft plaats gehad, en dat er geen besluit gevallen is overeenkomstig de voorschriften der Grondwet, bij volstrekte meerderheid der tegenwoordig zijnde leden. De benoeming van den heer *Faber van Riemsdijk* strijdt alzoo met de Grondwet, en hij ziet zich tot zijn leedwezen verpligt, tegen zijne toelating te stemmen.

De heer *van Goltstein* blijft het vroeger door hem ontwikkelde gevoelen volhouden, dat geene benoeming wettig is, wanneer dezelve niet plaats gehad heeft bij volstrekte meerderheid der tegenwoordig geweest zijnde leden. Wat er dienaangaande vroeger bij herhaling besloten is, doet niets ter zake. Jaarlijks verandert een derde deel der vergadering en telken keere kan er een ander besluit worden genomen. Zijns bedunkens beroept men zich ten onregte op het nieuwe reglement van orde der Kamer.

De heer *Luzac* verklaart geen vriend van antecedenten te zijn, en gelooft, dat de vergadering zich waarlijk niet te beroemen heeft op hetgeen er vroeger bij dezelve is voorgevallen. Ook hij blijft van gevoelen, dat, aangezien de heer *van Riemsdijk* niet de volstrekte meerderheid van stemmen heeft bekomen, hij niet als lid der Kamer kan worden toegelaten. De leden der Staten, die blanco-briefjes in de bus werpen, volbrengen, zijns inziens, niet hunnen pligt. Hij hoopt, dat, wanneer de Kamer zal ontwaren, dat zij vroeger misgetast heeft, zij den moed zal hebben, eenen anderen weg in te slaan, en zij niet het verkeerde spoor zal blijven bewandelen. Maar buiten dien eersten grond, is de gedane keuze ook ongrondwettig, omdat er geen besluit bij volstrekte meerderheid van stemmen is genomen, hetzij dan dat men de aanwezig geweest zijnde of de gestemd hebbende leden nagaat.

De heer *Scheers van Harencarspel* verdedigt het voorstel van de meerderheid der commissie, tot het onderzoek der geloofsbrieven van den heer *Faber van Riemsdijk*, tot welke meerderheid hij heeft behoord. Twee stellingen worden er door hem op den voorgrond geplaatst: 1°. dat de Kamer, volgens art. 96 der Grondwet, bevoegd en verpligt is, de geloofsbrieven der nieuwe leden te onderzoeken en daarover te beslissen; en 2°. dat ieder lid der Kamer verpligt is, de Grondwet van den Staat te onderhouden en te handhaven; dat hij, bij geene gelegenheid en onder geen voorwendsel hoe ook genaamd, daarvan mag afwijken, of toestemmen, dat daarvan afgeweken worde. De meerderheid der commissie heeft thans het vraagstuk der blanco-biljetten geheel in het midden gelaten, maar zij heeft zich afgevraagd, wat art. 139 der Grondwet bepaalt, vooral wanneer het met art. 140 in verband beschouwd wordt. Volgens de Grondwet moet elk besluit bij volstrekte meerderheid van stemmen genomen worden. Staking van stemmen is geene beslissing, is geen besluit. Aan de Staten-Provinciaal is wel bij de Grondwet het regt toegekend, om provinciale reglementen, behoudens bekrachtiging des Konings, daar te stellen, doch zij bezitten de magt niet, om eene grondwettige bepaling in haar wezen te doen veranderen. De Grondwet moet hier de onwrikbare bepaling uitmaken.

De heer *van Dam van Isselt* is volkomen overtuigd, dat de Kamer de bevoegdheid en het regt heeft, om de geloofsbrieven te onderzoeken, en deswege te beslissen, doch hij gelooft dat de Kamer dienaangaande met de uiterste behoedzaamheid moet te werk gaan. Hij herinnert, dat de leden der Provinciale Staten, bij het ontstaan van geschillen over benoemingen, eerst de Grondwet en daarna het Provinciaal reglement moeten naleven, hetgeen zij bij de aanvaarding hunner betrekking bezweren. Wanneer nu de leden der Provinciale Staten naar eed en pligt hebben gehandeld, dan is het voorwaar voor deze vergadering hoogst moeijelijk te verklaren, dat zij eene ongrondwettige daad hebben gepleegd. Dit is, naar des sprekers oordeel, ook het geval niet. De Grondwet moet uitvoerlijk wezen en hare bepalingen moeten in eenen gezonden zin worden opgevat. Hij kan niet toegeven, dat het inzenden door den heer *Thorbecke* van zijnen doopcedel zoo onbeduidend zou wezen, en ontleent daaruit veeleer het bewijs, dat de hoogleeraar het gebruik, hetwelk men van dat stuk wenschte te maken, niet voor ongrondwettig hield. Zonderling zou het voor de Kamer zijn, wanneer zij voor de Staten van Zuidholland voor ongrondwettig verklaarde, hetgeen de Kamer in haar eigen reglement voor zich zelve voor grondwettig hield. Mogt ook deze bepaling van het reglement der Kamer voor ongrondwettig geacht worden, dan dient dat reglement onverwijld te worden veranderd. Is zij daarentegen grondwettig, dan zou de Kamer ongelijk met haar zelve zijn, wanneer zij deze bepaling van het provinciaal reglement voor ongrondwettig verklaarde.

De heer *Schooneveld* beantwoordt eenige bedenkingen, tegen zijne rede ingebragt. Hij doet wel uitkomen, dat hij geen' strijd met de Grondwet in dit geval opmerkt. Hij ziet er niets ongrondwettigs in, dat men bij een reglement dusdanige bepalingen vaststelt, welke ten doel hebben, zoo lang mogelijk, eene volstrekte meerderheid te verkrijgen. Hij geeft het gaarne toe, dat eene benoeming een besluit is, doch er bestaat onderscheid tusschen de stemming en het daarna vallend besluit nopens de benoeming zelve.

De heer *van Rosenthal* heeft den grootsten eerbied voor de Grondwet, doch meent, dat zij aan de regelen van uitlegkunde onderworpen is. De Grondwet houdt slechts regelen en algemeene beginselen in. Zij trekt lijnen, die niet overschreden mogen worden. Bij die Grondwet wordt de bevoegdheid der verschillende magten geregeld en omschreven. Maar er is niets ongrondwettigs in, dat bij de reglementen de wijs vastgesteld wordt waarop het mogelijk zal zijn, de werking der voorschriften van de Grondwet te verzekeren. Men had volkomen het regt te bepalen, wat de Provinciale Staten zouden moeten doen, ingeval de stemmen staakten; eene omstandigheid, welke bij de Grondwet niet is voorzien. De Tweede Kamer heeft bij haar reglement van orde vastgesteld, dat, indien zich zoodanige moeijelijkheid mogt voordoen, het lot beslissen zal, en bij het provinciaal reglement van Zuidholland is, welligt doelmatiger, bepaald, dat de ouderdom zal beslissen; een voorschrift, dat zich welligt daardoor aanbeveelt, dat rijpere jaren meerdere ondervinding aanbieden, hetgeen in sommige werkkringen zeer heilzaam zijn kan.

Ter stemming overgegaan zijnde, wordt, met eene meerderheid van 26 tegen 16 stemmen, tot de toelating van den heer *Faber van Riemsdijk* besloten.

Voor de toelating hebben gestemd de heeren: *Mollerus*, *Snouck-Hurgronje*, *Menso*, *Repelaer*, *de Backer*, *de Man*, *Uytwerff Sterling*, *Telting*, *van Heeckeren*, *den Tex*, *Warin*, *van Rijckevorsel*, *Druyvesteyn*, *van Dam van Isselt*, *de Jong*, *Cornelie*, *Enschedé*, *van Nagell*, *van Rappard*, *van Akerlaken*, *Brouwer*, *Gevers*, *van Bleiswyk*, *van Rosenthal*, *Schooneveld* en *van den Bosch*.

Tegen de toelating hebben gestemd de heeren: *Verwey Mejan*, *Duymaer van Twiss*, *van Goltstein*, *de Monchy*, *Luzac*, *Anemaet*, *Scheers van Harencarspel*, *Tresling*, *Romme*, *Nederburgh*, *van Panhuys*, *Boreel van Hogelanden*, *Bruce*, *Mutsaers*, *Cost Jordens* en *Luyben*.

Daarna werden de beraadslagingen geopend over het voorstel van den heer *van Dam van Isselt*, strekkende om, ten aanzien van het ingekomen besluit des Konings, houdende benoeming van den generaal *de la Sarraz* tot minister van buitenlandsche zaken, over te gaan tot de orde van den dag, als dragende dat besluit geene me-

deonderteekening van eenen minister. Hierover voeren de heer *van Dam*, *van Golstein*, *Schooneveld*, *Luzac* en eenige andere leden alsmede de Minister van Justitie, het woord.

Ter stemming overgegaan zijnde, is het voorstel van den President, om het Koninklijk besluit voor kennisgeving aan te nemen, *aangenomen* met eene meerderheid van 27 tegen 15 stemmen.

Voor hebben gestemd de heeren: *den Tex*, *Druyvesteyn*, *de Jong*, *Nederburgh*, *Enschedé*, *van Nagell*, *van Rappard*, *Boreel*, *van Akerlaken*, *Brouwer*, *Gevers*, *van Bleyswyk*, *Mutsaers*, *Cost Jordens*, *Hinlopen*, *Verwey Mejan*, *Snouck-Hurgronje*, *Duymaer van Twiss*, *Menso*, *Repelaer*, *de Backer*, *Uytwerff Sterling*, *Scheers van Harencarspel*, *Telting*, *Tresling*, *Romme* en *Luyben*.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Warin*, *van Rijckevorsel*, *van Dam van Isselt*, *Cornelie*, *van Panhuys*, *Bruce*, *van Rosenthal*, *Schooneveld*, *van den Bosch*, *van Golstein*, *de Monchy*, *Luzac*, *de Man*, *Anemaet* en *van Heeckeren*.

De Ondergeteekenden, in de laatstvorige jaren uitgemaakt hebbende de *Commissie tot verloting* van onderscheidene door hare geëerde Stadgenooten bijeengebragte, en door het Bestuur der onder de bescherming van H. M. onze geëerbiedigde Koningin gestelde *Maatschappij tot leniging en opbeuring der behoeftigen door het verschaffen van werk*, daarbij gevoegde goederen, zich voortdurend overtuigd houdende van het groote nut, door die Maatschappij in de vorige jaren tot tegemoetkoming der knijpende armoede alhier gesticht, hebben ten verzoeke van het Bestuur dier Weldadige Inrigting dan ook besloten wederom te dezen jare pogingen aan te wenden, om door dat en andere gepaste middelen het opgemelde loffelijke doel van dat Bestuur zoo veel doenlijk te bevorderen.

Uit dien hoofde vleijen zij zich, dat hare geëerde Stadgenooten en vooral de Dames, ook wel wederom deze hare bedoelingen door de vervaardiging van eenige werken van smaak zullen gelieven te ondersteunen, en hebben zij alzoo de eer bij dezen UEd. aandacht in tijds op de wederom in den aanstaanden winter te houden verloting tot opluistering derzelve op nieuw te vestigen, terwijl zij die tot dat einde, alléén in het belang der behoeftigen, de vrijheid nemen aan UEd. aan te bevelen.

Breda, 23 October 1843.

SCHUURMAN,	PELS RIJCKEN,	DE GREZ,
geb. Versfelt.	geb. Baronnesse van Heeckeren.	geb. De Roy.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag werden omgezet: Ned. 2½ pCt. 54; dito 5 pCt. 100 5/16; Amort. Syndic. 4½ pCt. 94 15/16; 3½ pCt. 79; Domein Losr. 100 drie achtste; Handelm 132⅝; O. Indie 99½; Holl. Spoorweg 58¾; RijnSpoorweg 91¼; Haarlemmermeer 105¼; Rusland 107⅞; 4 pCt. 90⅞; Inschr. in Assign. 70⅞; Certif. van dito 72⅞; Spanje 18 drie zest.; 3 pCt. 29; Portug. te Lond. 2½ pCt. 44 drie achtste; Oosten. Metall. 5 pCt. 109⅜; Amerika 6 pCt. 40; 5 pCt. 43; Braz. 76¾; Mexiko 30 zeven zest.; Louisiana 47.

Te Breda, bij BRESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.